

obavezni ples, umjetničko klizanje: prvi dio natjecanja plesača na ledu u kojem klizači izvode plesove propisane od ISU (fokstrot, valcer, tango, kilian, jenki polka, paso doble, kvikstep, rumba, blues itd.). Svaki ples ima detaljan opis tragova koraka koji je predodređen i crtežom. Opis sadrži idealan trag obaju natjecatelja s preciziranim bridovima, smjerovima, okretima, brojem koraka, te naznakom koliko se puta i na kojim dijelovima ledene plohe spletovi koraka moraju ponavljati. Svaki o.p. ima određeni broj taktova i traje po prilici 2 min. Na svim međ. natjecanjima u jednoj sezoni izvodi se ista grupa od tri plesa koja je propisana od ISU i uz pratnju glazbe sa službene ploče ISU. Nakon izvedenog o.p. suci ocjenjuju usklađenost pokreta s glazbom, preciznost koraka, čistoću klizanja na bridu, usklađenost partnera, držanje, sigurnost i dr. Svaki ples se ocjenjuje posebnom ocjenom. Četvrti o.p. naziva se originalni ples, jer je unaprijed određen samo ritam, a klizači sami odabiru glazbu i sastavljaju ples. Za taj ples daju se dvije ocjene, i to za kompoziciju i za izvedbu.

obavezni sastav, [1] akrobatika: skup predložbenih vježbi na tlu koje mora verificirati Kongres IFSA. Zainteresirane osobe moraju biti o njima obaviještene 3 m. prije Kongresa; event. bitne promjene moraju biti objavljene najkasnije m. dana poslije Kongresa. Konačni opis o.s. sa crtežima (kinogramima) dobivaju nac. savezi i zainteresirane osobe najkasnije 12 m. poslije Kongresa. U slučaju spornosti ili nejasnoće teksta, mjerodavan je opis na rus. jeziku; [2] sp. gimnastika: obavezne vježbe na svim spravama i tlu propisane od nadležnog organa, jednake za sve natjecatelje; izvode se obavezno u svim detaljima kako su opisane. Težina o.s. je 3/4 minimalne težinske vrijednosti slobodnih sastava. O.s. se propisuje za OI i PS, a može se propisati propozicijama i za druga natjecanja. Ocjena o.s. čini 50% ukupno mogućeg zbroja bodova; [3] zrakoplovstvo: disciplina figurnog letenja; sadrži oko 18 figura i njezinih kombinacija; izvode se u nizu i po redoslijedu, bez prekida, izostavljanja ili ponavljanja figura.

obavljanje nogom, rvanje: zahvat slobodnog načina u kojem natjecatelj svojom potkoljenicom i stopalom obavije nogu protivnika, kako bi u stojećem položaju izveo bacanja ili u parternom položaju, prevrtanja („sarma“).

obi (jap.) → *pojas*

obični nadvodni okret, plivanje: način okretanja koji je u različitim varijantama moguće koristiti u svim tehnikama plivanja. U prsnom plivanju i leptiru plivač objema rukama istovremeno u istoj visini dotiče stijenu bazena, okreće tijelo, udahne, potopi se i u prsnom položaju odgurne se nogama od okretišta. Kod prsnog plivanja plivač dodatno nakon odraza izvodi još jedan zaveslaj rukama i nogama ispod površine vode. Kod kralja plivač dodiruje rub bazena samo jednom rukom, a drugom pomaže okretanje. U kralju natjecatelji više ne koriste o.n.o. već salto okrete. U lednom plivanju plivač mora dodirnuti i odraziti se u lednom položaju. Plivač dodirne dlanom jedne ruke stijenu bazena, saviye noge i zamahom ramena druge ruke okrene tijelo za 180° u vertikalnoj osi.

obični prekršaji, vaterpolo: lakša povreda pravila igre; kažnjava se dosuđivanjem slobodnog bacanja za protivničku momčad. O.p. je udaranje lopte šakom; potapanje lopte radi obrane; dodir lopte objema rukama

istovremeno (izuzev vrataru); prskanje vode u protivničko lice, pomaganje suigraču na početku igre, ponovnom početku i za vrijeme igre; guranje protivnika, odguravanje od njega ili simuliranje prekršaja; stajanje na dnu, pridržavanje za vratnice ili zidove plivališta (igrališta) ili odgurivanje od njih; boravak u prostoru 2 m ispred lopte, pomicanje ispred linije vrata na početku igre prije sučeva znaka; dodir lopte bačene od suca prije nego ova dotakne vodu; odugovlačenje igre ili izvođenje slobodnog bacanja; namjerno ometanje ili ograničavanje slobodnih pokreta protivnika koji ne drži loptu; vratarstvo bacanje lopte u protivnički prostor od 4 m; nepropisno kazneno bacanje.

obilazak prepone, konjički sport: derobiranje (franc. *dérobé*), neposlušnost konja koji, umjesto da preskoči, obide preponu ili je preskoči izvan njezine frontalne širine, obilježene zastavicama.

objenožno, vježbe oblikovanja: način istovrsnih i raznovrsnih zajedničkih gibanja objema nogama.

objeručno, vježbe oblikovanja: način izvođenja vježbe, tj. istovrsna i raznovrsna istovremena gibanja obju ruku.

Oblak, Branko (1947), nogometni reprezentativac sa 49 nastupa; bio je član NK Svoboda i NK Olimpija (Ljubljana); od 1973 do 1976 igrao za NK Hajduk (Split) i bio član ekipe koja je pobijedila na PJ 1973/74 i 1974/75 te osvojila Kup Jugoslavije 1973 i 1974; od 1976 do 1977 nastupao za FC Schalke 04, Gelsenkirchen (SR Njemačka) i od 1978-80 za FC Bayern (München). Igrao za reprezentaciju na PS 1974 te na PE 1972 i 1976 (IV mjesto).

Oblak, Ciril (1877-1951), publicist, planinar i biciklist. Pisao najviše za Planinski vestnik; osobito su bili zapaženi njegovi opisi planinarenja i putovanja po Njemačkoj, Švicarskoj, Francuskoj i Italiji. Poginuo pod Triglavom.

oblikovanje tijela, kompleksan pristup razvoju tijela vježbača u atletskoj gimnastici; obuhvaća specifičan način ishrane i posebne programirane vježbe koje utječu na povećanje mase i reljefnost mišića.

oborena prepona, konjički sport: pad cijele prepone ili ma kojeg njenog dijela uslijed greške konja ili jahača.

obostrana greška, [1] košarka: trenutak u igri kada dva protivnička igrača istovremeno učine ličnu grešku jedan na drugome; greška se upisuje objojici, ali se ne izvode slobodna bacanja; igra se nastavlja podbacivanjem lopte u najbližem omeđenom krugu između ta dva igrača; [2] odbojka: istovremena greška izazvana od dva protivnička igrača; igra se nastavlja ponavljanjem servisa.

Obračdović, Tomislav (1953), reprezentativac u karateu, član Karate kluba Crvena zvezda (Beograd); zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PE 1978 (I mjesto u borbama ekipno).

Obračdović, Vladislav-Vlada (1927-78), društveno-politički i sp. radnik, nosilac Partizanske spomenice 1941. Obavljao istaknute dužnosti u SKOJ, Savezu omladine Jugoslavije i u CK SKJ (načelnik Odjeljenja za međunarodne odnose i veze). Bio generalni sekretar JOK (1973-77), dugogodišnji predsjednik Komisije za međunarodne veze i potpredsjednik SFJKJ.

obrambeni klir → *klir*

obrambeni sistem, taktika u ekipnim sp. igrama; provodi se individualnim pokrivanjem, zonskom ili prostornom obranom.

B. OBLAK (desno)

P. O'BRIEN

Obran, Stjepan (1956), tehničar; rukometni reprezentativac, član Omladinskog RK Partizan (Bjelovar), zaslužni sportaš Jugoslavije; član ekipe koja je na PS 1982 osvojila srebrnu medalju.

obrana, tehn.-takt. element sp. igre ili sp. borbe, kojem je osnovna namjera suzbijanje protivničkog napada; naziv za zadnji (obrambeni) dio ekipe u nekim momčadskim sp. igrama.

obrana dva skakača, šah: otvaranje iz grupe otvorenih igara; nastaje nakon ovih početnih poteza: 1. e4 e5; 2. Sf3 Sc6; 3. Lc4 Sf6.

obrana naslova, u profesionalnom boksu borba trenutnog prvaka (zemlje, kontinenta ili svijeta) s izazivačem. Izazivača određuje boksajski savez; prvak za dodatne dobrovoljne o.n. ima pravo izabrati bilo kojeg protivnika.

Obrić, Vladimir (1948), metalski radnik; reprezentativac u bočanju, član Bočarskog društva »Rikard Benčić« (Rijeka), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PS 1978 u Maconu (Francuska) u četvorkama, gdje je reprezentacija Jugoslavije osvojila III mjesto i na PS 1979 u Melbourneu (Australija) bio III u parovima, te s reprezentacijom Jugoslavije osvojio također III mjesto. Pobijednik na PJ 1979 i 1980 u četvorkama.

O'Brien, Parry (1932), amer. reprezentativac u atletici; prvi na OI 1952 i 1956 u bacanju kugle; drugi na OI 1960, četvrti 1964; poznat po posebnoj tehnici bacanja kugle kojom je prvi u svijetu prebacio granice od 18 i 19 m, nazvana O'Brien-tehnikom.

O'Brien tehnika, atletika: varijanta tehnike bacanja kugle, nazvana po atletičaru Parry O'Brienu, SAD, koji ju je prvi, 1952, počeo primjenjivati; bacač u početnom položaju stoji leđima okrenut smjeru bacanja i iz dubokog pretklona nakon klizanja stojne noge izvodi zasuk okretanjem tijela u smjer bacanja i zatim izbacuje kuglu. Tom tehnikom se produžava put kugle do trenutka izbačaja, a uspravljanjem iz dubokog pretklona izbjegava se ranije ubacivanje pokret u suprotnom smjeru. O.t. je u novije vrijeme standardna tehnika većine vrhunskih bacača kugle.